

MYSTILLINEN KRISTUS

Uskonto perustuu uskonnon ensimmäisen julistajan auktoriteettiuteen. Niinpä Jeesus Kristus sanoi: ”Minä ja Isä olemme yhtä”. Jeesus puhui kokemuksesta, hän oli kokemusperäisessä suhteessa Isään. Jumala, Kristus, on järki, voima, majesteettius, josta jokaisella ihmisellä ei ole tietoa eikä kokemusta. Elämäntakaista Jumalaa, Kristusta, voi yrittää järjellään ymmärtää ja luoda siitä tai hänestä oikeita tai vääriä ajatuskuvia, mutta totuudenmukaisesti Jumalasta ja Kristuksesta voi puhua vain ihminen, joka on kokemusperäisessä suhteessa Jumalaan. Tällaisia ihmisiä olivat uskontojen ensimmäiset julistajat, he tiesivät mistä puhuivat ja siksi he ovat uskontojen auktoriteetteja. Kun me haluamme ymmärtää Jumalaa ja Kristusta, niin meidän on turvauduttava noiden auktoriteettien opetuksiin. Heidän opetuksistaan löydämme tien, jota kulkemalla ehkä itsekkin löydämme Kristuksen.

Kristologia eli oppi Kristuksesta, josta on tullut kristinuskon keskeisin oppi, on koostumus ihmisten aivoissa syntyneistä ajatuskuvista. Nuo ajatuskuvat eivät perustu kokemukseen, vaan mielikuvituksen lentoon. Henkisen kokemuksen puute, tietämättömyys, on luonut myös teologian, jumaluusopin, joka kuvaillee Jumalan ihmisenkaltaiseksi, jopa — siveellisesti

katsoen — ihmisen alapuolella olevaksi olennoksi. Jumaluusopin mukaan Jumala on kaikkivaltias ja kaikkietävä, joka vallastaan ja tiedostaan huolimatta loi epätäydellisen ihmisen, jonka hän tiesi lankeavan syntiin. Omatta syyttään syntyneelle ihmiselle hän määräsi vaivalloisen ja tuskia täynnä olevan maaelämän ja sen jatkoksi iankaikkisen piinan. Kaiken tämän Jumala oli suunnitellut etukäteen ja kaikkietävänä hän tiesi suunnitelmiansa toteutuvan. Jumaluusopin Jumala loi myös pahuuden personoituman, perkeleen, joka ”käy ympäri kuin kiljuva jalopeura, etsien kenen hän nielisi”. Perkeleenkin alkusyy on tuossa jumalankuvassa, joten on asiallista kysyä, kumpi noista kahdesta mahdollisista on pahempi? Ensin on syy ja sen jälkeen seuraus. Ristiriidan huipennus on opetus, että tuollainen jumalankuva on rakkauden Jumala. — Jumaluusoppi loi kaltaisensa kristologian. Jumala lähetti maailmaan ainoan Poikansa, jotta pahat ihmiset saisivat hänet teloittaa ristinpuulla. Kaikkietävä Jumala oli suunnitellut Golgatan murhenäytelmän, järjestänyt Jeesuksen tuomarit ja teloittajat. Hän tiesi juutalaisen papiston valtapyyteet, kansan alhaisen kehitystason, Jeesuksen oppilaitten horjuvaisuuden; hän tiesi, että Jeesuksen elämä päättyy ristinpuulla. Lisäksi Jumala määräsi, että joka uskoo Golgatan kauhutapah-tumiin, hän pelastuu ikuisesta helvetin piinasta. Kaikkietävänä hän myös tietää, jaksako rauhaa rakastava ja hyvää tahtova ihminen uskoa, että murha hänet pelastaa. Jaksako lastaan hellivä ja rakastava äiti uskoa, että iankaikkinen piina perii hänen lapsensa, että maailman ja ihmiset on luonut paha henki,

pahempi kuin hän itse on. Rakkaus lapseensa estää häntä uskomasta jumalan julmuuteen, joten äiti joutuu rakkautensa vuoksi ikuisen piinaan. — Koko kristologia on ajatuskuvien kummittelua, pyhien asioiden pilkkaamista.

Kristosofia merkitsee Kristusviisaus, viisaus sellainen kuin on Kristuksella. Kristus on Isän ihannekuva ihmisestä ja ihmisyydestä, Isän Jumalan elävä tajunta, joka sai Jeesuksessa siihen asti täydellisimmän ilmauksensa. Hebrealaiskirje kuvaa Kristuksen lähestymistä näin: ”Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta, on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös on mailman luonut ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa, tullen enkeleitä niin paljon korkeammaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän”. Hebrealaiskirjeen kirjoittajakin tahtoo sanoa, että maailma luotiin Pojan eli Kristuksen kautta. Jeesus on historiallinen henkilö. Kristus on Isän kirkkauden säteily ja se on elähdyttänyt kaikkia profeettoja kautta aikojen, sillä ”Jumala puhui ennen monella tapaa profeettojen kautta”, kunnes Kristus sai siihen asti täydellisimmän muotonsa Jeesuksessa. Jeesus Kristus, joka oli kokemuseräisessä suhteessa Isään, on siis auktoriteetti puhumaan Kristuksesta, Kristus-viisaudesta. Jeesus Kristus on pätevä näyttämään tien, jota kulkemalla jokainen ihminen

saavuttaa Kristus-viisautta. Uusi Testamentti, joka kertoo sekä Jeesuksesta että Kristuksesta, on kuitenkin perin puutteellinen. Jeesus ei itse kirjoittanut mitään, hänen opetuksensa tulee näkyviin vain toisten tekemisissä muistiinpanoissa. Matteuksen evankeliumin Vuorisaarna on täydellisin yhteenveto Jeesuksen opetuksista. Pekka Ervastilla oli Jeesuksen Jordankaste-kokemuksen kaltainen ja syvyinen henkinen Kristus-kokemus, joten hän osasi tulkita Jeesuksenkin moraali-opetusta ja jumalkokemusta. Näin ollen myös Pekka Ervast on auktoriteetti puhumaan Jumalasta ja Kristuksesta, joten hänen opastuksellaan saatamme tutkia Kristusta ja löytää Kristuksen.

Nykyajan eräs tunnuslause kuuluu: Elämme muuttuvassa maailmassa. Tuo sanonta on paikkansapitävä. Nykyaikana näemme tieteen ja tekniikan huimat saavutukset, joista ei osattu uneksiakaan vielä viime vuosisadalla. Aatteitten maailmassa tapahtuu vallankumousmainen vyöry, sillä uusia aatteita syntyy ja niitä koetellaan käytännössä. Vanhat arvot romahtelevat, mm. ”pyhä omistusoikeus” on eräissä valtioissa tullut kyseenalaiseksi. Vuosisatoja hallinnut kirkkokristillisuus horjuu, sillä varsinkin länsimailla tapahtuu silminnähettävää heräämistä. Sotapuuha on paisunut maailmanlaajuiseksi kuolemanuhkaksi ja ”veteranisoinneet” sotaintoilijat verestävät muisteloitaan. Koko vanha maailma näyttää horjuvan, sillä ennennäkemätön käyminen ravisuttaa maailmaa. Elämme todellakin muuttuvassa maailmassa.

On eräs tarve, vaatimus, välttämättömyys, joka ei muutu vaikka maailma muuttuu: I h m i s t e n v e l -

j e y s. Elämme sen tosiasian edessä, että meitä ihmisiä on täällä maailmassa melkoisen suuri joukko ja meidän tulisi elää sovussa keskenämme. Tämä tarve, välttämättömyys, on ollut ”maailman alusta asti” ja on edelleen. Epäsopu, riita, epäveljeyys, tekee elämän kestäättömäksi, se on aina piinannut ihmisiä. Ihmiskunnan nykyinen tila opettaa, että veljeyden välttämättömyys tulee yhä keskeisemmäksi ihmislukumäärän lisääntyessä.

Entä mikä on epäveljeyden ilmiömäisin syy? Syy on pelko, uskon negatiivinen ilmaus, u s k o p a h a a n. Pelko asuu ihmisen sielussa, se on joko synnynnäinen tai kasvatuksen ja pelottelun avulla istutettu. Ajatelkaamme ihmistä, joka pelkää pimeässä huoneessa. Hän tietää, että ovet ovat suljetut, kukaan toinen ihminen ei tule häntä ahdistamaan. Kuitenkin hän pelkää jotakin ”olematonta”, hän u s k o o jonkin pahan olemassaoloon. Pelko eli usko pahaan asuu hänen sielussaan.

Kansat pelkäävät toisiaan ja varustautuvat toisiaan vastaan. He uskovat toisten kansojen pahaan tahtoon. Puolueet uskovat toisistaan pahaan, kirkot näkevät toisissaan paholaisen palvojia. Teologia ja kristologia ovat juurruttaneet kristillisiin kansoihin sairaat mielikuvansa Jumalasta ja perkeleestä ja tällaista opetusta on kestänyt vuosisata toisensa jälkeen. Ihmiset ovat oppineet lapsesta lähtien pelkäämään Jumalaa, koska Jumala on kuvattu hirmuiseksi, peljättäväksi olenoksi. On jopa opetettu: Jumalan p e l k o on viisauden alku. Tällainen ”kasvatus” on tehnyt tehtävänsä, pelko on kasvanut ihmisten toiseksi luonteeksi: he pel-

käävät Jumalaa ja toinen toisiaan, u s k o v a t pahaan toisistaan. Kristityiksi itseään nimittävät ihmiset puhuvat säälien ”pakanoista”, jotka primitiivisessä uskossaan lepyttelevät pahoja henkiä. Mutta kristityt eivät näe malkaa omissa silmissään eivätkä huomaa, että heidän omassa uskonnossaan on pahan mahti nostettu kaikkivaltiaaksi. Virallisen kristinuskon tunnus on pelko, usko pahaan, perkeleeseen.

Koska uskon nurinkääntymä, pelko, on kyennyt aikaansaamaan yleismaailmallisen sotatilan, kaikkien sodan kaikkia vastaan, niin pelastuksen täytyy olla oikeassa uskossa. Oikea usko on uskoa hyvään. Ihmiset on saatava luottamaan toisiinsa, uskomaan, ettei ihmistä ole luonut paha henki, vaan rakkauden Isä, jonka kirkkauden säteily, Kristus, on jokaisessa ihmisessä mystillisenä Kristuksena. Pekka Ervast opettaa omaan henkiseen kokemukseensa nojaten, että kosminen Kristus saavuttaessaan Jeesuksen päivä tietoisuuden tuli maapallon korkeammaksi minäksi. Samalla Kristus tuli mystilliseksi Kristukseksi jokaiseen ihmiseen. Ihmisen tehtävä on nyt pyrkiä mystillisen Kristuksen yhteyteen, jotta Kristus tulisi päivä tietoiseksi todellisuudeksi. Kristuksen syntymä ihmissydämessä on todellisen ihmisen syntymä, siitä alkaa ihmisen kasvaminen henkiseen täysi-ikäisyyteen. Kristuksen psykologinen syntymä on Kristuksen toinen tuleminen ja se tapahtuu yksitellen jokaisessa ihmisessä. Ihminen voi, ennenkuin Kristus on hänessä syntynyt, ymmärtää älyssään, minkälainen on todellinen ihminen, mutta ymmärtäminen on hänelle oppi, ajatusrakennelma, ei kokemusperäinen

tieto. Kun Kristus syntyy hänen sydämessään, silloin hän näkee ”Isän kirkkauden säteilyn”, hän tietää ja tuntee Kristuksen, ihmisen perikuvan, jonka kaltaiseksi hänen tulee kasvaa. Kristus on hänelle silloin todellisuus eikä oppi, mielikuva. Hän tietää Kristuksen hyvän voimaksi, joka rakastaa häntä ja kaikkia ihmisiä, hän tietää hyvän voiman asuvan jokaisessa ihmisessä. Siihen hyvään hän uskoo ja yrittää sitä uskoa herätellä niissäkin ihmisissä, jotka eivät vielä tunne Kristusta.

Kieroonkasvanut usko, pelko, on epäveljeyden perussy. Teosofinen elämänymmärrys kosketti heti alkujulistuksessaan tähän arkaan kohtaan. Se ryhtyi poistamaan uskonnollista tietämättömyyttä ja siitä johtuvaa suvaitsemattomuutta. Se kehotti: Tutkikaa kaikkia uskontoja, etsikää niistä esiin jumalviisautta; silloin teille selviää, että kaikki uskonnot ovat kotoisin samasta alkulähteestä, kaikki ne opettavat etsimään Jumalaa ja elämään siveellistä elämää; uskontoja tutkimalla sielunne avartuu, uskonnollinen suvaitsemattomuus poistuu ja tie veljeyteen avautuu.

Veljeys perustuu edellä mainitsemaamme olemassaolon välttämättömyyteen, mutta veljeyden henkinen tausta on siinä, että olemme yhtä Jumalassa. Veljeyttä ei toteuteta vallankumouksilla, väkivallalla, sillä sellaiset teot ovat epäveljeyttä. Veljeys ei toteudu saarnaamalla eikä ketään voida lakipykälillä pakottaa veljeyteen. Veljeys on ihmissielun sisäinen tila ja vain ihminen itse voi kasvattaa itsensä veljeyden henkeä. Veljeydessä elävä ihminen voi toista opastaa ja valaista, mutta jokaisen on itse

suoritettava oman sielunsa perkaaminen. On välttämätöntä, että veljeyden harrastajat liittyvät yhteen, sillä veljeyttä voidaan toteuttaa vain toisten kanssa yhteistyössä. Näin tulee jokaisen veljeyteen pyrkijän sisäinen voitto koetelluksi ja vahvistetuksi ja usko hyvän voimaan kasvaa kestäväksi. Uskon vahvistuessa ihminen lähenee Kristusta. Pekka Ervastian uudelleen järjestämät Vuorisaarnan käskyt ovat pätevimmät oppaat veljeyshengen kasvattamisessa: Älä suutu, Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas, Älä vanho, Älä ole pahaa vastaan, Älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä. Nämä käskyt ovat Kristus-viisauden ilmauksia.

Viralliseksi menneessä kristillisyydessä puhutaan ikuisesta kadotuksesta ja ikuisesta autuudesta ja selitetään, että yksi maallinen elämä ratkaisee ikuisesti ihmisen kuolemanjälkeisen kohtalon. Tällainen selitys on surkea erehdys. Jos nimitämme kuolemanjälkeistä kiirastulta ikuiseksi kadotukseksi, niin se tuli tietenkin on ”ikuinen” siten, että se kestää niin kauan kuin jälleensyntymisen laki vaikuttaa ihmiskunnassa. Jokainen vainaja joutuu siihen tuleen, mutta vainaja ei ole siinä tulella ikuisesti. Vainaja nousee kiirastulesta deevakhaaniin, joka on varsinainen kuolemanjälkeinen taivas. Kiirastulen jatkuva olemassaolo on aivankuin nurinkääntymä ikuisesta elämästä. Elämä ei ole koskaan alkanut eikä myöskään koskaan loppu, se on ikuinen. Me ihmiset vain emme ole sisällä ikuisessa elämässä, sillä me olemme kuoleman lain alaisia. Maaelämän aikana rakennamme persoonallisuuttamme, joka haihtuu kuolemanjälkeisessä elämässä, kunnes aikanaan taas synnymme maailmaan uutena

persoonallisuutena. Emme siis ole sisällä ikuisessa elämässä, vaikka ikuinen elämä on aina olemassa. Vasta sitten kun mystillinen Kristus meissä herää eli syntyy, alkaa kuolemattoman persoonallisuuden kasvukausi. Se jälleensyntynyt persoonallisuus, jossa Kristus syntyy, vapautuu kuoleman vallasta ja elää ikuista elämää. Jumala, Kristus, on ikuinen, sillä se on vuodattautunut kaikenlaisesta jumaluudesta ja vain Kristus voi pelastaa persoonallisen ihmisen siihen kuolemattomuuteen, jossa Kristus itse on.

— — —

Vuorisaarnan seuraaja saapuu aikanaan kohtaan, jolloin hän tuntee välttämättömäksi selvittää itselleen opettajansa henkinen ja Okkultinen asema. Pekka Ervast saapui henkisellä tiellään kohtaan, jolloin hänen oli selvitettävä itselleen Jeesus Kristuksen asema sekä Kristuksen suhde Jeesukseen. J. R. Hannula joutui samanlaiseen tilanteeseen Pekka Ervastiin nähden. Hänen piti perinpohjaisesti selvittää Pekka Ervastin suhde Logokseen ja aurinkokuntamme Isä-hierarkiaan. Sama sääntö pätee jokaiseen Vuorisaarnan tiellä kulkiijaan nähden. Ellei hän ole aikaisemmin pohtinut Logoksen mysterioita, niin hänen on se kerran tehtävä. Hänen järkensä vaatii selvyyttä siitä, miten korkeista lähteistä on kotoisin se viisaus, jota hänkin on yrittänyt noudattaa. Hänen täytyy tehdä itselleen selväksi koko teosofinen ja kristosofinen metafysiikka, rinnastaa toisiinsa menneitten ja nykyisten henkisten opettajien opetukset ja nähdä niissä moraalisen syvyyden kasvu, joka johtuu Kristuksen lähestymisestä.

Näin tehden hänkin poistaa vähäiseltä osaltaan maailman pimeyttä ollen palavana kynttilänä pimeässä maailmassa.

Ihmisen tie ihmisyyteen käy Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan kautta. Se merkitsee käytännössä sitä, että jokaisen ihmisen on tultava ennemmin tai myöhemmin Valkoisen Veljeskunnan jäseneksi. Valkoinen Veljeskunta ei pakota ketään astumaan henkiselle tielle, jokaisen ihmisen on itse pyrittävä. Näin toteutuu välttämättömyys ja vapaus. Elämän tahto on välttämättömyys, se, että ihmisyyden tie kulkee Valkoisen Veljeskunnan kautta. Vapaus toteutuu siten, että ihminen alistuu vapaaehtoisesti elämän välttämättömyyteen. — — —